

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2008
5. volební období*

244.

USNESENÍ

*výboru pro evropské záležitosti
z 33. schůze konané dne 4. dubna 2008*

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací /kód dokumentu 15379/07, KOM(2007) 697 v konečném znění/

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele /kód dokumentu 15387/07, KOM(2007) 698 v konečném znění/

k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského úřadu pro trh elektronických komunikací /kód dokumentu 15408/07, KOM(2007) 699 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Jiřího Kolíby a předsedy Českého telekomunikačního úřadu PhDr. Pavla Dvořáka, CSc., po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Gabriely Kalábkové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Gabriela Kalábková v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

**DOKUMENT 15379/07
DOKUMENT 15387/07
DOKUMENT 15408/07**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského úřadu pro trh elektronických komunikací

KOM(2007) 697 v konečném znění, kód Rady 15379/07

KOM(2007) 698 v konečném znění, kód Rady 15387/07

KOM(2007) 699 v konečném znění, kód Rady 15408/07

Interinstitucionální spis 2007/0247/COD

Interinstitucionální spis 2007/0248/COD

Interinstitucionální spis 2007/0249/COD

- **Právní základ:**
Článek 95 Smlouvy o ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
13. - 16. 11. 2007
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
23. 11. 2007
- **Datum projednání ve VEZ:**
- **Procedura:**
Spolurozhodování.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 17. prosince 2007, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. 1. 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládaný soubor legislativních návrhů představuje **přezkum právního rámce pro sítě a služby elektronických komunikací** z roku 2002¹ a je součástí iniciativy „i2010: Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost.“² Nový předpisový rámec by měl být jednodušší, efektivnější, měl by zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů a jejich práv a měl by vést k vytvoření jednotného trhu elektronických komunikací, čemuž dle Komise prozatím brání zejména **nejednotný regulační přístup**. Návrhy se týkají rozšíření práv spotřebitelů, posílení hospodářské soutěže, zlepšení právní úpravy odvětví, sjednocení regulačního přístupu, posílení postavení regulátorů a podpory investic do infrastruktury. Komise mj. navrhuje vytvoření regulačního orgánu na evropské úrovni, sloučení Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací s Evropským úřadem pro trh elektronických komunikací a možnost zavést tzv. funkční oddělení jako nástroj národních regulačních orgánů, které by takto mohly „rozdělit“ provozovatele telekomunikačních služeb, jenž současně také vlastní podstatnou část infrastruktury.³ V neposlední řadě Komise navrhuje rozšířit značně i své pravomoci. Cílem předkládaného souboru legislativních návrhů je umožnit občanům, aby mohli **lépe využívat levnějších a kvalitnějších telekomunikačních služeb a využívat výhod liberalizovaného jednotného trhu**.
- **Obsah a dopad:**
 1. **Společný předpisový rámec, přístup k sítím a jejich propojení, oprávnění pro sítě a služby**
První legislativní návrh pozměňuje tzv. rámcovou, autorizační a přístupovou směrnici. Komise v rámci hodnocení fungování dosavadního předpisového rámce dospěla k závěru, že přes jeho nesporný přínos doposud vnitřní trh elektronických komunikací není plně dotvořen, jeho roztříštěnost brání investicím a poškozuje jak spotřebitele, tak poskytovatele služeb. Navrhovaná směrnice **vytváří harmonizovaný rámec pro regulaci sítí a služeb**, zavádí soubor postupů, který by měl zajistit **jednotné uplatňování tohoto rámce** ve Společenství. Zaměřuje se zefektivnění správy rádiového spektra, zjednodušení regulace a důslednější uplatňování pravidel EU.

Pozice národních regulačních orgánů je v návrhu **značně posílena** – členské státy jsou povinovány zajistit svým regulátorům finanční zdroje, nezávislý rozpočet a odpovídající pracovní sílu. Návrh ovšem zavádí národním regulačním orgánům povinnost konzultovat se zúčastněnými stranami připravovaná opatření dle této směrnice s výrazným dopadem na trh. **Rozšiřuje pravomoci Komise v dohledu nad nápravnými opatřeními**

¹ Jeho základ je tvořen pěti směrnicemi (zkráceně pod čísly: 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES, 2002/22/ES a 2002/58/ES).

² Jde o iniciativu navrženou Komisí v roce 2005 v rámci obnovené Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. Jedním z pilířů iniciativy je vybudování jednotného evropského informačního prostoru.

³ Jde o model tzv. funkčního unbundlingu uplatňovaného v síťových odvětvích, např. v sektoru energetiky.

jednotlivých regulačních úřadů, umožňuje opatření „vetovat“ a následně rozhodnout, jaká opatření „namísto vetovaných“ přijmout. V tomto případě jde o značně silný nástroj regulace trhu, který Komise přijetím navrhované směrnice získá na úkor národních regulátorů. Další podstatnou změnou je **možnost nařízeného funkčního oddělení vertikálně integrovaných podniků**, které jsou na trhu v pozici nejen poskytovatele služeb, ale též jako vlastníci podstatné části infrastruktury. Pravomoc nařídít povinné rozdělení takového podniku na dva různé subjekty (jeden z nich by se zabýval pouze správou a řízením sítě) dle návrhu získává národní regulační orgán. Je třeba uvést, že takové opatření ovšem představuje značný zásah do vlastnických práv jednotlivých subjektů na trhu a dle zkušeností v jiných sektorech (např. doprava, energetika) s sebou přináší administrativní zátěž a nemalé finanční náklady. Dále návrh **pozměňuje přístup k rádiovým frekvencím a správu kmitočtového spektra** (flexibilní přístup). Právo na užívání spektra se uděluje na 10 let, rozhodnutí o právech na užívání se povinně zveřejňují, podmínky přidělení musejí být nediskriminační, přiměřené a transparentní. Návrh umožňuje taktéž obchodovat se spektrem, pro usnadnění přístupu ke spektru v různých členských státech jsou podmínky harmonizovány.

2. Univerzální služba, práva uživatelů, ochrana spotřebitele a osobních údajů

Druhý ze tří legislativních návrhů mění směrnice o univerzální službě a o soukromí a elektronických komunikacích. Právní rámec pro síť a služby elektronických komunikací je založen na otevřeném a konkurenčním trhu, který nabízí spotřebitelům možnosti volby. Jako protiváha volné hospodářské soutěže je ovšem nezbytné **zajistit určitou minimální úroveň poskytovaných služeb, chránit práva spotřebitelů (uživatelů) a garantovat ochranu osobních údajů**. Cílem nově navrhované úpravy je posílit některá práva spotřebitelů a uživatelů a zajistit u poskytovaných služeb vysokou úroveň ochrany soukromí a citlivých osobních údajů. Návrh se nedotýká rozsahu univerzální služby.⁴ Zaměřuje se na usnadnění přístupu k elektronickým komunikacím zdravotně postiženým uživatelům, rozšíření informací pro spotřebitele co se týče informací o cenách a dodacích podmínkách a posílení bezpečnosti elektronických komunikací včetně zlepšení mechanismů prosazování předpisů.

Návrh stanoví poskytovatelům služeb povinnost poskytovat koncovým uživatelům veřejně informace (aktuální, srovnatelné) o dostupných sazbách, regulační orgány mohou vyžadovat **zveřejňování informací pro koncové uživatele** a větší **transparentnost sazeb** ve smyslu informovanosti o omezeních přístupu. Ve spotřebitelských smlouvách musí být uvedeny **minimální informace o bezpečnosti služeb elektronických komunikací**, poskytovatelé musejí povinně informovat, zda poskytují **přístup k tísňovým voláním**. „Možnost“ pro členské státy přijmout zvláštní opatření ve prospěch zdravotně postižených uživatelů návrh mění na „povinnost“, povinně rovněž musejí zajistit přístup zdravotně postižených k tísňovým službám. Regulační orgány mohou nově požadovat od poskytovatelů zajištění rovnocenného přístupu pro zdravotně postižené koncové uživatele. Členské státy jsou povinny poskytovat informace o opatřeních přijatých v oblasti přístupnosti elektronických technologií.

Národním regulačním orgánům návrh dává pravomoc stanovit **minimální úroveň síťového přenosu**, aby mohly zabránit snižování kvality přenosu. **Přenositelnost čísla** včetně aktivace při změně operátora musí být provedena nejpozději do jednoho dne od vznesení požadavku. Návrh také mj. ruší povinnost poskytovat minimální soubor

⁴ K úpravě univerzální služby by podle Komise měla proběhnout během letošního roku samostatná konzultace.

pronajatých okruhů, neboť již není nutná.⁵ V případě narušení osobních údajů či jejich ztráty návrh stanoví povinnost informovat koncového uživatele. V rámci boje proti nevyžádané poště (spamu), mohou nově poskytovatelé internetových služeb podávat **žalobu na tzv. spammery**, posílení přeshraniční spolupráce v boji s nevyžádanými obchodními sděleními a vymáhání dodržování právních předpisů je upraveno změnou nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele. Pravomoci Komise jsou v rámci oblasti upravované touto nově navrženou směrnicí omezeny pouze na možnost přijímat opatření nezbytná k minimální harmonizaci.

3. Evropský úřad pro trh elektronických komunikací

V rámci odstranění roztržičnosti a nejednotnosti regulace trhu elektronických komunikací – podle Komise zásadní překážky fungování otevřeného a jednotného trhu – Komise navrhuje vytvoření **nezávislého regulačního orgánu na evropské úrovni**. Evropský úřad pro trh elektronických komunikací by dle návrhu nařízení měl nahradit skupinu evropských regulačních orgánů (ERG)⁶, které se navzájem liší pravomocemi i finančními a lidskými zdroji. Úřad by úzce spolupracoval s národními regulátory, fungoval by jako poradní těleso Komise a také **by převzal funkci Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací**.⁷ Komise v důvodové zprávě uvádí, že dle analýzy nákladů a přínosů (tu již dále nespecifikuje) by měl přínos nového úřadu převážet nad jeho rozpočtovými náklady. Úřad by měl být dle návrhu financován zejména z poplatků za poskytované služby Úřadu, částečně z poplatků za využívání spektra, příspěvku Komise a dobrovolných příspěvků členských států a národních regulátorů.

Hlavní úkoly nového úřadu návrh definuje jako:

- *Zajištění rámce pro spolupráci vnitrostátních regulačních orgánů*
(navrhuje se, aby úřad měl k dispozici postupy spolupráce mezi vnitrostátními regulačními orgány, dále mu návrh poskytuje pravomoci k urovnávání mezinárodních sporů mezi nimi)
- *Regulační dozor nad vymezením a analýzou trhů a nad prováděním nápravných opatření*
(vzhledem ke Komisi by měl úřad zastávat poradní funkci, zejména v otázkách regulace trhu)
- *Vymezení nadnárodních trhů*
(stanovují se postupy umožňující reagovat na přeshraniční růst trhů)
- *Poradenství v otázkách harmonizace rádiových frekvencí*
(zefektivnění politiky rádiového spektra pomocí průběžné analýzy, poradenství a technické podpory)
- *Rozhodovací pravomoci při správě čísel a poradenství v otázkách přenositelnosti čísel*
(úřad by spravoval evropský telefonní číslovací prostor a spolupracoval by se členskými státy a vnitrostátními regulačními orgány na aspektech přidělování a přenositelnosti čísla)
- *Bezpečnost sítí a informací*
(převzal by úkoly současné Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací)

⁵ Tato povinnost byla odůvodněná v době, kdy ještě nebyla na trhu dostatečně účinná hospodářská soutěž.

⁶ Rozhodování ERG je založeno na dosažení konsensu všech 27 členů, což podle Komise bývá v některých otázkách dosti obtížné. K otázce možného vytvoření nového orgánu na evropské úrovni se ERG postavila jednotně a tuto možnost zásadně odmítá – vytvoření nového regulátora nepovažuje za nutné a nesouhlasí s převodem práva veta k regulačním opatřením na evropskou úroveň, k čemuž by vytvořením evropského regulátora došlo.

⁷ K 14. březnu 2011.

- *Obecné informační a poradní funkce*
(úřad by vydával výroční zprávu o rozvoji elektronických komunikací).

Organizační strukturu Úřadu by mělo tvořit šest orgánů:

- správní rada,
- rada regulačních orgánů,
- ředitel,
- hlavní úředník pro bezpečnost sítí,
- stálá skupina zastoupených zájmů,
- odvolací senát.

Rámcová pozice vlády ČR

ČR se hodlá aktivně zapojit do revize stávajícího právního rámce, některé návrhy hodnotí kladně (zvýšení transparentnosti sazeb, smluv uzavíraných s operátory, opatření na podporu zdravotně postižených) **ovšem s některými částmi nově navržené úpravy nemůže souhlasit**. Jde především o **značný (neopodstatněný) převod pravomocí** (mj. např. správy spektra) **a práva veta na Evropskou komisi**, což ČR považuje za neúměrnou centralizaci regulace. ČR také nesouhlasí s možností tzv. funkční separace. Lhůta 1 pracovní den na přenesení čísla je podle ČR nereálná a technicky problematická. ČR nesouhlasí se zřízením Úřadu tak, jak je navrhován (neefektivnost, zbytečná centralizace), je ochotna podpořit jiné alternativy.

Přijatý návrh musí podle ČR v konečné podobě **respektovat technické podmínky na trhu** elektronických komunikací, **nesmí zhoršovat postavení uživatelů a podnikatelů** na tomto trhu, **nesmí snižovat právní jistotu v odvětví**, musí být **v souladu s principy „better regulation“ a technologické neutrality**.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR

Předložený soubor legislativních **návrhů bude mít v případě jeho přijetí v současné podobě dopad na právní řád ČR**. Vyžádá si novelizaci zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů a některých jeho prováděcích předpisů. **Nepředpokládá se přímý dopad na státní rozpočet.**

- **Předpokládáný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Předkládaný soubor návrhů již byl předložen Radě pro telekomunikace (TTE) 3. prosince 2007, která vyjádřila základní shodu s cíli stanovenými v návrzích Komise.⁸ Projednání a přezkum návrhů budou v Radě pro telekomunikace na programu 12. – 13. června 2008. V Evropském parlamentu je první čtení stanoveno předběžně na 8. července 2008.

- **Závěr:**

⁸ Některé členské státy však zpochybnilly Komisi deklarovanou nutnost zřídit novou evropskou agenturu a vyjádřily také nesouhlas s rozšiřováním některých pravomocí Komise.

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** předložený soubor výše uvedených návrhů legislativních aktů;
2. **p o d p o r u j e** Rámcovou pozici vlády k těmto návrhům;
3. **ž á d á v l á d u**, aby ho dále informovala o průběhu projednávání tohoto souboru návrhů legislativních aktů.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Gabriela Kalábková v. r.
zpravodajka výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru